

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
E-nidmic Олег ЛАГОДНЮК

04.11. 2021 р.

06-10-35 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Теле-, радіожурналістика		TV journalism, radio journalism
Шифр за ОП	OK 22	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань: Журналістика	06	Field of knowledge: Journalism
Спеціальність: Журналістика	061	Field of study: Journalism
Освітня програма: Журналістика		Educational Program: Journalism

Силабус навчальної дисципліни «Теле-, радіожурналістика» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2021. 15 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/edu=5Fprograms/2017.html>

Розробники – Дзюба Майя Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та українознавства, Демедюк Наталія Володимирівна, старший викладач кафедри журналістики та українознавства.

Схвалено на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 7 від 29 січня 2021 року

Завідувач кафедри – Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми – Сухаревська Ганна Володимирівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри журналістики та українознавства

Схвалено науково-методичною радою з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту.
Протокол №3 від 23 лютого 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту – Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор.

СЗ №-5847

© Дзюба М.М., 2021
© Демедюк Н.В., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Журналістика»</i>
Спеціальність	<i>061 «Журналістика»</i>
Рік навчання	<i>3</i>
Семестр	<i>6</i>
Кількість кредитів	<i>7</i>
Лекції	<i>18 годин</i>
Практичні заняття	<i>56 годин</i>
Самостійна робота	<i>136 годин</i>
Курсова робота	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА



Демедюк Наталія Володимирівна,
*старший викладач кафедри журналістики та українознавства,
журналістка, телерадіоведуча, авторка медійних проєктів,
генеральний директор ГО «Медіа-Центр «Третя столиця»,
членкиня Національної спілки журналістів України*

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Демедюк_Наталія_Володимирівна

Як комунікувати

<https://n.v.demediuk@nuwm.edu.ua>

Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, мета та завдання

Навчальна дисципліна «Теле-, радіожурналістика» є обов'язковою базовою міждисциплінарною компонентою освітньо-професійної програми «Журналістика» і передбачає вивчення основних засад теле-, радіожурналістики, особливостей теле-, радіомовлення та його функціонування як ЗМК. Спрямована на оволодіння термінологічним апаратом теле-, радіожурналістики, розуміння процесів розвитку систем ЗМІ в Україні і світі, формування знань, умінь і навичок роботи з інформацією з метою створення якісного радіо-, телевізійного продукту.

Мета вивчення дисципліни – забезпечення фахової підготовки студентів, зокрема, формування знань та практичних навичок створення якісного різножанрового радіо-, телевізійного продукту та спрямування його до масової чи соціально диференційованої аудиторії.

Основні завдання:

- з'ясувати термінологічну базу дисципліни;
- засвоїти основні методи та прийоми роботи з інформацією із застосуванням критичного мислення, врахуванням фактажу відповідно до жанрової специфіки;

- формування навичок з підготовки, знімання, написання, редагування, озвучування, монтажу та подання в ефір радіо-, телевізійного продукту з урахуванням інтересів аудиторії.

Покликання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1636
Компетентності	<p>ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку та опрацювання інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК2.Здатність усно й писемно спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя.</p> <p>ЗК4.Здатність здобувати знання й розуміти площину їхнього застосування в професійній діяльності.</p> <p>ФК2.Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в професійній діяльності.</p> <p>ФК4.Здатність знаходити актуальну тему, формувати інформаційний контент, створювати різножанровий та соціально диференційований інформаційний продукт.</p> <p>ФК11.Виявлення основних тенденцій формування сучасного інформаційного простору.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН 3. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для проведення інформаційної акції чи створення інформаційного продукту та спрямування його до масової чи соціально диференційованої аудиторії.</p> <p>РН 8. Генерувати інформаційний контент за заданою темою та проводити кількісний і якісний аналіз різних джерел інформації.</p> <p>РН 9. Демонструвати навички журналістської компетентності та організаторської роботи, планувати свою діяльність та діяльність колективу.</p> <p>РН 12. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, певного жанру, з урахуванням каналів поширення чи платформ оприлюднення.</p> <p>РН 16. Виконувати оперативний пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел, зокрема й за межами України.</p> <p>РН 18. Координувати виконання індивідуального завдання із завданнями колег.</p> <p>РН 19. Виявляти вміння організації й ведення діалогу на актуальну тему, демонструючи уважне сприйняття повідомленої співбесідником інформації й точну реакцію на неї.</p> <p>РН 20. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, інформаційні процеси, про які бракує знань, і розкривати способи і джерела здобування таких знань.</p>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Телебачення й радіомовлення в системі засобів масової комунікації

Тема 1. Природа і функції телебачення та радіомовлення

	<p><i>Кількість годин:</i> лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 4</p>	
	<p>Предмет, завдання, теоретичні засади курсу, його місце в системі професійної підготовки журналістів.</p> <p>Телебачення й радіомовлення як соціальне явище. Економічні, соціальні й науково-технічні чинники розвитку телебачення й радіомовлення.</p> <p>Особливості, форми і способи теле- й радіокомунікації.</p> <p>Основні функції телебачення та радіомовлення в суспільстві (інформаційна, вираження</p>	

і формування громадської думки, пропагандистська, агітаційно-організаторська, розважальна, просвітницько-педагогічна, виховна, естетична тощо). Зв'язок соціальних функцій журналістики із суспільними функціями телебачення і радіомовлення.

Тема 2. Історичні віхи телерадіоринку в Україні та світі

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 4

Історія телебачення й радіомовлення як дзеркало інформаційної революції.

Основні етапи становлення теле- й радіомовлення у світі. Телевізійне й радіомовлення в СРСР.

Телебачення й радіомовлення в Україні. Роздержавлення, комерціалізація, формування приватного сектору мовлення.

Тенденції розвитку українського радіомовлення. Проблеми формування інформаційного радіопростору України.

Традиції вітчизняного телебачення й радіомовлення і вплив закордонного досвіду на формування телерадіоринку в Україні.

Тема 3. Загальна характеристика сучасного телерадіопростору України і світу

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 4

Законодавча база діяльності телебачення і радіомовлення в Україні. Незалежна асоціація мовників (НАМ). Закон України «Про телебачення і радіомовлення». Загальні положення для незалежних приватних радіо-, телестанцій.

Класифікація теле- й радіоорганізацій за формою власності.

Особливості форматування українського радіо й телебачення. Типи радіостанцій за типом і форматом мовлення. Специфіка створення і розвитку форматування українського радіоэфіру. Формат радіомовлення як визначник основних принципів і параметрів мовлення. Вплив форматування на структурування програмних елементів, естетичні норми програмування.

Типи радіостанцій за способом трансляції програмного продукту. Піратське радіомовлення. Типи радіостанцій за способом поширення радіосигналу та діапазоном мовлення.

Тематична структура теле- й радіоэфіру.

Сучасні тенденції й перспективні напрямки радіо- і телемовлення. Формування суспільного мовлення в Україні.

Телебачення в сучасному світі. Комерціалізація телебачення – загальносвітова тенденція. Реклама та комерційна журналістика як творчість. Зміцнення ролі та розвиток місцевих ТРК.

Взаємодія теле-, радіокомпаній у світовому просторі. Роль інтернет-технологій в обміні відеоінформацією та розвиток інтернет-мовлення. Міжнародні союзи та об'єднання журналістів. Технічні, соціально-політичні та творчі перспективи розвитку телебачення, радіомовлення та теле-, радіожурналістики.

Тема 4. Розвиток та сучасний стан радіо і телебачення на Рівненщині

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 4

Проблеми регіонального теле- і радіомовлення. Координація центрального та регіонального мовлення.

Специфіка і функції місцевого телебачення і радіомовлення.

Нові програми дециметрових хвиль на Рівненщині. Ера цифровізації телерадіопростору. Кабельне телебачення. 10-й канал. Телеканал «з нуля».

Перше приватне радіо Рівненщини. СфераТВ – часопис успіху. Становлення телебачення в столиці атомників. Телерадіопростір Рівненщини: реалії та виклики сьогодення.

Роль регіонального ТБ в розвитку телебачення в країні. Фактори, що впливають на програмну політику місцевого ТБ. Місцеві ТРК як своєрідний «каталізатор» соціально-політичного та творчого життя регіону. Особливості комерційних ТРК в регіоні, проблема конкуренції з державними ТРК, розвиток «малих» студій.

Тема 5. Журналіст і аудиторія: особливості телерадіокомунікації

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 4

Статус журналіста в системі інформаційних та комунікаційних відносин у суспільстві. Соціальні функції та межі відповідальності теле-, радіожурналіста. Соціальні та особистісні фактори в теле-, радіокомунікації. Проблема професіоналізму і специфіка майстерності теле-, радіожурналіста. Критерії оцінки журналістської роботи на телебаченні й радіо.

Журналістські професії та ампула на телебаченні й радіо. Телерепортер, коментатор, оглядач, інтерв'юер, шоумен, модератор, ведучий новин.

Журналістська спеціалізація на ТБ. Горизонтальна, вертикальна і жанрова спеціалізація в тележурналістиці. Умовна спеціалізація в теленовинах. Спеціалізація в телепубліцистиці. Стрінгерство, інвестигейтерство (розслідувальна журналістика), біт-спеціалізація тощо. Специфіка редакторської роботи на ТБ. Режисер на ТБ (режисер програми, режисер прямого ефіру, режисер АСК, режисер монтажу). Оператор, відеоінженер. Колективний характер телевізійної творчості. Поняття творчої групи.

Проблема контакту телебачення і глядача.

Формування цільової аудиторії. Збереження цільової аудиторії.

Змістовий модуль 2. Радіожурналістика в системі засобів масової комунікації

Тема 6. Організація радіомовлення

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7

Радіожурналістика й бізнес. Радіостанція як ділове підприємство. Фактори організації радіостанції: світовий досвід.

Державна реєстрація та ліцензування.

Стратегічний менеджмент радіостанцій. Етапи створення радіостанцій. Інфраструктура радіостанції. Рейтинги, планування, програмна концепція (формат мовлення).

Технологія форматування радіоефіру. Специфіка розмовного радіоформату.

Комунальні радіоформати. Основні музичні формати. Спеціалізовані музичні формати.

Технологія музичного програмування. Програмування добового мовлення. Процес виробництва студійних програм. Ефірна та позаефірна промоції.

Тема 7. Особливості жанрів радіожурналістики. Інформаційні радіожанри

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Основи загальної жанрології і їх трансформація на радіо. Стилiстичні особливості радіоматеріалів. Диференціація понять «жанр» і «формат». Проблеми поділу на жанри в радіожурналістиці. Ознаки інформаційних жанрів. Специфіка створення інформаційних радіожанрів. Особливості сприйняття інформаційних радіоматеріалів.

Радіоповідомлення як жанр. Радіовиступ: вимоги та засади створення. Радіозвіт і радіорепортаж: різновиди. Радіоінтерв'ю: специфіка створення.

Тема 8. Специфіка аналітичних радіожанрів

Кількість годин:

	<i>лекцій – , практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>		
	Основні ознаки аналітичних радіожанрів. Специфіка створення аналітичних радіоматеріалів. Особливості сприйняття аналітичних радіо матеріалів. Радіокореспонденція: жанрові ознаки. Радіокоментар. Радіобесіда. Радіоогляд. Методика підготовки радіоогляду.		
Тема 9. Художньо-публіцистичні радіожанри			
	<i>Кількість годин: лекцій – , практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>		
	Специфіка створення художньо-публіцистичних радіоматеріалів. Особливості сприйняття художньо-публіцистичних радіожанрів. Художні прийоми радіо жанрів. Радіонарис: предмет і жанрові ознаки. Види радіонарису. Радіокомпозиція. Різновиди радіокомпозиції, специфіка створення та методи впливу на слухача. Радіофільм і радіодрама: жанрові ознаки, різновиди та особливості створення. Замальовка, оповідання, фейлетон як жанри радіо: причини поступового зникання.		
Тема 10. Розважальні програми на радіо			
	<i>Кількість годин: лекцій – , практичних занять – 4, самостійної роботи – 8</i>		
	Інфотейнмент. Види розважальних програм в сучасному українському радіопросторі. Ранкове радіошоу. Робота із зразками розважальних програм. Сторітелінг.		
Тема 11. Авторська радіопередача			
	<i>Кількість годин: лекцій – , практичних занять – 4, самостійної роботи – 7</i>		
	Інформаційний кейс авторської радіопрограми. Методи вивчення радіоаудиторії. Організація роботи групи. Оформлення сценарної заявки. Підготовка тексту й оформлення монтажного плану авторської радіопередачі. Начитка тексту авторської програми в аудиторії й студії. Робота над оформленням авторської радіопередачі: музичний супровід, монтаж.		
Змістовий модуль 3. Специфіка телебачення у сучасному медіапросторі			
Тема 12. Організація телевізійного мовлення			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</i>		
	Телебачення як виробництво. Специфіка організації та управління телевиробництвом. Рейтинг передач, програм, каналів. Програмна політика. Телевізійна програма телеканалу як складна структура мовлення, що містить сукупність телепередач різного характеру, форми, жанру. Сітка мовлення. Типологія телепрограм. Структура і принципи побудови телепрограми. Програмування. Процес створення телепрограми (етапи програмування): соціальне прогнозування, поточне, перспективне і календарне планування, верстка та випуск в ефір. Концепція регіонального програмування. Сучасні проблеми багатопрограмного мовлення.		
Тема 13. Екранні виражальні засоби			
	<i>Кількість годин: лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 7</i>		
	Поняття «екранна мова». Телебачення як вид екранного мистецтва. Зображення – головний виражальний засіб телебачення. Елементи зображення: кадр, план, ракурс,		

композиція кадру. Специфіка телезображення. Нові форми та виражальні засоби на сучасному телеекрані.
Специфіка слова як виражального засобу телебачення. Співвідношення та взаємодія слова та зображення. Слово як професійний «інструмент» тележурналіста. Проблема професійної культури слова на телебаченні.

Тема 14. Сценарій у телевізійній діяльності

Кількість годин:

лекцій – , практичних занять – 6, самостійної роботи – 7

Поняття телевізійного сценарію як важливого проміжного етапу роботи над журналістським твором. Специфіка телесценарію. Різновиди телесценаріїв: сценарна заявка та «повний» сценарій, літературний та режисерський сценарії. Особливості сюжету, конфлікту, композиції у телесценарії. Звуковий і зоровий «ряди» у телесценарії: принципи розміщення та поєднання. Закадровий текст, авторські ремарки, пряма мова героїв, стендапи та «no comments» у телесценарії.

Тема 15. Проблема класифікації жанрів на телебаченні

Кількість годин:

лекцій – , практичних занять – 2, самостійної роботи – 10

Предметно-функційна природа телевізійних жанрів. Тема та жанр. Жанр та творче завдання. Жанр як метод. Жанр як літературна форма, особливості драматургії інформаційних та аналітичних жанрів. Макрожанр.

Принципи жанрової класифікації на телебаченні. Основні групи жанрів на телеекрані: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні. Взаємодія жанрів у телепрограмі, явище дифузії жанрів у тележурналістиці, виникнення нових жанрових форм (рухливість і нестабільність жанрів на телебаченні, постійне поновлення жанрової системи). Сучасні тенденції розвитку телевізійних жанрів.

Тема 16. Інформаційні жанри телевізійної журналістики

Кількість годин:

лекцій – , практичних занять – 4, самостійної роботи – 8

Телевізійний виступ. Текстові, тезові, імпровізаційні виступи. Поєднання імпровізації та підготовки. Роль ілюстративного матеріалу (візуального ряду: фото, відео, кіносюжету, анімації, графічного зображення тощо).

Телевізійна замітка (нотатка). Жанрова характеристика та різновиди: усне повідомлення та відеозамітка. Особливості поєднання тексту та відеоряду в замітці, способи подання в телеефірі.

Телевізійний звіт. Протокольна подія як основа телевізійного звіту. Вибудовування сюжету з фабули фактів.

Жанрова специфіка телерепортажу та його різновиди: подієвий репортаж, тематичний (проблемний) репортаж. Відновлений (інсценований) репортаж методом реконструкції події. Спеціальний репортаж. Метод спостереження за життям та його основні форми (довготривале спостереження, «прихована камера», метод спровокованої ситуації тощо). Новітні тенденції розвитку жанру та перспективи.

Характеристика телевізійного інтерв'ю як синтетичного й засадничого жанру для більшості телевізійних екранних творів (інформаційних, діалогових, нарисових). Подвійна природа інтерв'ю як жанру і як методу збирання інформації. Різновиди інтерв'ю на сучасному телеекрані: інтерв'ю-факт, інтерв'ю-думка, інтерв'ю-портрет, інформаційне інтерв'ю, проблемне інтерв'ю, протокольне інтерв'ю, інтерв'ю-опитування (анкетування, бліц, стріт-толк: особливості проведення та забезпечення репрезентативності й балансу).

Форми організації та технологія телевізійного інтерв'ю. Етапи роботи над інтерв'ю, драматургія інтерв'ю, режисура інтерв'ю (вибір місця та часу, врахування ситуації, обставин, людського фактору, підготовка питань та їх різновиди, питання, яких слід

уникати, інтерв'ю зі складними співрозмовниками). Специфіка телеінтерв'ю (ефективний «трикутник»: журналіст – співрозмовник – глядач в інтерв'ю). Тенденції розвитку жанру.

Тема 17. Аналітико-публіцистичні жанри телевізійної журналістики

Кількість годин:

лекцій –, практичних занять – 4, самостійної роботи – 10

Аналітичний огляд як традиційний усталений жанр. Характеристика жанру і його різновидів: загального та тематичного огляду (міжнародного, спортивного, музичного, економічного, політичного). Особливості створення підсумкової щотижневої програми. Принципи відбору подій у випуск та верстки огляду, тематичні блоки, смислові зв'язки, хронологія подій, часові межі, хронометраж.

Коментар як монологічний жанр на ТБ. Особливості публіцистичного виступу в кадрі: структура, стилістика, вимоги до телемонологу. Експертний коментар як складник журналістського твору. Журналістський публіцистичний коментар: специфіка авторського тексту, взаємозв'язок тексту й зображення, професійні вимоги до коментатора на сучасному телеекрані.

Телевізійний діалог: бесіда, дискусія, ток-шоу. Загальні риси та жанрові відмінності. Драматургія діалогу на ТБ. Риси телевізійного діалогу: сценарна непередбачуваність та імпровізація, процес народження живої думки, конфлікт і конфронтація, пошук істини або компромісу у суперечці, видовищність, інтерактивність.

Ток-шоу – видовищна форма телевізійного полідіалогу. Специфіка жанру: поєднання «розмовної» та «ігрової» сутностей. Ключові елементи жанру (ведучий, співрозмовники, «внутрішній» глядач та експерти, глядач біля телеекрану). Жанрова трансформація телешоу: від змістовного діалогу до видовищного дійства.

Телебачення як ринг: теледебати, публічна дискусія. Проблеми політизації сучасного телеєфіру.

Прес-конференція як самостійний телевізійний жанр, різновид полідіалогу, телевізійного інтерв'ю з великою кількістю інтерв'юєрів. Принципи організації та здійснення полідіалогу в прямому ефірі.

Брифінг як стислий інструктаж для журналістів з актуальної події. Перспективи жанру.

Кореспонденція – екранний еквівалент проблемної статті. Тематика та проблематика. Герої та персонажі. Місце і роль спецпроектів жанру кореспонденції в сучасному телеєфірі.

Тема 18. Художньо-публіцистичні жанри телевізійної журналістики

Кількість годин:

лекцій –, практичних занять – 4, самостійної роботи – 10

Специфіка художніх жанрів на ТБ. Поєднання документальності, публіцистичності й образності, особливості створення образу на екрані. Особливості сценарної роботи в художніх жанрах. Поняття «внутрішній монолог», «авторське бачення». Парадокси «авторського бачення». Текст і підтекст. Стилістика. Внутрішня та зовнішня композиції художньо-публіцистичного твору. Проблема пошуку форми, художнього образу, прийомів.

Телевізійний нарис як ключовий жанр художньої телепубліцистики, складність і багатомірність нарису, поєднання документального дослідження та оповідання. Різновиди жанру (нарис-портрет, подорожній нарис, історичний, науково-популярний). Композиційна побудова, драматургічність. Специфіка взаємодії автора – героя – глядача у теленарисі, видовищно-публіцистична структура. Тенденції розвитку сучасного теленарису.

Телевізійне есе як жанр літературно-критичної екранної публіцистики. Філософічність та яскрава рефлексивність як жанрові ознаки есе. Домінанта авторської позиції, самовираження через задану тему. Стиль есе. Феномен персоніфікованої тележурналістики. Перспективи розвитку жанру на телебаченні.

Фейлетон і памфлет як жанри телевізійної сатири. Іронія, сарказм і гротеск у фейлетоні:

	<p>висміювання соціальних явищ та людських вчинків. Pamфлет як інструмент критики системи соціальних поглядів. Необхідність пошуку оригінальних екранних рішень та використання асоціативного монтажу. Тенденції та перспективи розвитку телевізійної сатири.</p>
<p>Тема 19. Технологія створення телевізійного журналістського твору</p>	
	<p><i>Кількість годин:</i> <i>лекцій – 2, практичних занять – 6, самостійної роботи – 10</i></p>
	<p>Природа і призначення факту в журналістському творі. Факти та коментарі: сутність, відмінності. Вимоги до роботи з фактами в тележурналістиці. Місце факту в інформаційних жанрах на ТБ. Місце фактів і їх розгортання в аналітичних жанрах. Від факту до документального образу в художньо-публіцистичних творах.</p> <p>Поняття про «інформаційний привід» як спонування до створення журналістського матеріалу. Подія, явище, цікава людина, соціально значуща проблема – основа інформаційного приводу.</p> <p>Вибір теми. Задум майбутнього твору. Визначення кола дійових осіб. Планування знімального процесу: заплановане та непередбачуване на місці зйомки. Взаємодія журналіста з телеоператором, творче завдання.</p> <p>Основні вимоги до форми і змісту журналістських творів на ТБ. Драматургія журналістського матеріалу. Фабула. Сюжет. Конструювання сюжету з фабули фактів. Концепція твору. Планування і конкретизація робочої ідеї. Структура телевізійного журналістського матеріалу (закадровий текст, синхрони, стендапи, «по comments»). Створення літературної основи телевізійного журналістського твору: робота над чернеткою і чистовим варіантом сценарію. Стилiстичне й літературне редагування текстів, усунення штампів і кліше.</p> <p>Складання монтажного плану. Функції тележурналіста на монтажі, творча взаємодія з відеоінженером, втілення задуму під час монтажу.</p> <p>Поняття авторства на телебаченні. Колективне та індивідуальне авторство.</p>
Методи, технології навчання та викладання	<p>Методи навчання за джерелами знань: словесні – лекція, бесіда, дискусія, наочні – презентація, ілюстрація, практичні – самостійна і практична робота;</p> <p>за характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний;</p> <p>за рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.</p> <p>Технології проблемного, проектно-сценарного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні та ігрові. Прикладні соціальнокомунікаційні технології, методи й методики збору, обробки та поширення інформації.</p>
Засоби навчання	<p>Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, дидактичні матеріали, телевізійне та радіообладнання, комп'ютерна техніка, програмне забезпечення для обробки зображень, відео, звуку та верстки.</p>
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Для досягнення мети та реалізації завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно виконати модульні контрольні роботи. У підсумку вони можуть отримати такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 балів – за поточну роботу; - 40 балів – за модульний контроль (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів), який може бути зараховано як підсумковий. <p>Усього – 100 балів.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмового контролю (тестування). Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.</p>

Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Студенти можуть отримати **додаткові бали** за написання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових статей або тез з тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. **Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.**

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість подання апеляції:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Вивченню дисципліни передують вивчення дисциплін: «Основи журналістики», «Українська мова в засобах масової комунікації», «Іноземна мова», «Історія української журналістики», «Правові та морально-етичні основи журналістики», «Інформаційна журналістика», «Аналітична журналістика», «Художньо-публіцистичні жанри», «Теорія і практика журналістської діяльності», «Види журналістики за проблематикою», «Редагування в ЗМІ», «Теорія масової комунікації», «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Соціологія громадської думки».

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть написати та опублікувати наукові статті, тези з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Андрущенко М.Ю. Іміджеві імперативи українського телебачення : монографія. К. : Щек, 2008.
2. Антонова О.В., Кулініч О.О. Радіожурналістика: навчально-методичний посібник, Луганськ ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012.
3. Бабій Ю.Б., Основи мас-медійної комунікації основи теле- та радіожурналістики, навчально-методичний комплекс дисципліни, Миколаїв, 2019.
4. Телерадіожурналістика: стандарти, методи, технології (за матеріалами медіаплатформи «Campus Radio Ukraine / Студент-TV»): навчальний посібник / ред.-упоряд., загал. ред. Гоян В.В., Гоян О.Я. Київ : Інститут журналістики, 2020. 192 с.
5. Большакова О. Ю. Нормативні акти Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Київ: Софія-А, 2007.
6. Голуб О. Медіакомпас: Путівник професійного журналіста: практичний посібник/ Інститут масової інформації. Київ: ТОВ «Софія-А», 2016.
7. Гоян О. Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту: підручник. К. :

- Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004.
8. Гоян О. Радіостанція як ділове підприємство. К., 2001.
 9. Жук О.О. Теоретичні і практичні аспекти телевізійної журналістики. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Журналістика». Чернівці: «БукРек», 2018.
 10. Качкан В. А., Лизанчук В. В. Особливості підготовки матеріалів для радіо і телебачення : навч. посібн. Львів : Редакційно-видавнича група ун-та, 1987.
 11. Лизанчук В. Основи радіожурналістики : підручник. К. : Знання, 2006.
 12. Лизанчук В. В. Радіожурналістика: засади функціонування : підручник. Львів: ПАІС, 2000.
 13. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія. Запоріжжя : АА Тандем, 2016.
 14. Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теле-, радіожурналістика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» денної форми навчання [Електронне видання] / Дзюба М.М., Демедюк Н.В. Рівне : НУВГП, 2021.
 15. Омеляненко Ю. І. Телерадіомовлення України: шляхи становлення і розвитку. К., 1997.
 16. Холод О. М. , Дмитровський З., Шаповал Ю. К. Основи тележурналістики : курс лекцій : КиМУ, 2012.
 17. Хоменко І. А. Оригінальна радіодрама : навч. посібн. / За ред. В. Я. Миронченка. К. : Вища шк., 2002.
 18. Хомин О. Українське радіомовлення: шляхи розвитку. Телерадіожурналістика: історія, теорія, практика, погляд у майбутн. Збірник науково-методичних праць. Львів, 1997. С. 32-36.
 19. Шаповал Ю.Г. Телевізійна публіцистика: методологія, методи майстерності. Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 2002.
 20. Ширман Р. Телевізійна режисура. Майстер-клас. К., 2004.
 21. Яковець А.В. Концепція телевізійної програми. К. : «Вид. Дім «Києво-Могилян. акад.», 2000.

Додаткова література

22. Антонова О. Комунікативна роль і функції мемуарних елементів у циклі радіопередач Миколи Жулинського „Українська література: вчора і сьогодні” // Теле- та радіожурналістика. 2010. № 9. Ч. 1. С. 128 – 134.
23. Большакова О. Ю. Правове регулювання участі телерадіоорганізацій у висвітленні виборчого процесу. Київ: Софія-А, 2005.
24. Большакова О., М'яникова К., Фоміна Т. Правові питання телерадіомовлення: посібник для керівника телерадіоорганізації. Кн.1. Київ: Незалежна асоціація радіо мовників, 2003.
25. Большакова О., М'яникова К., Фоміна Т. Правові питання телерадіомовлення: посібник для керівника телерадіоорганізації. Кн.2. Київ: Агентство “Україна”, 2004.
26. Большакова О. Ю. Правові проблеми роботи телерадіоорганізацій під час позачергових виборів у 2007 році. Київ: Софія-А, 2007.
27. Бугрим В.В. Журналіст на телеекрані. К., 2000.
28. Бугрим В.В., Мащенко І.Г. Телебачення прямого ефіру. К., 1991.
29. Бурачок Р.А., Климаш М.М., Коваль Б.В. Телекомунікаційні системи передавання інформації. Методи кодування: навч. посіб. Львів: Львівська політехніка, 2015.
30. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навчальний посібник. К. : АУП, 2004.
31. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навчальний посібник. К.: Академія Української преси, 2011.
32. Воропаєва В.Я., Бессараб В.І., Турупалов В.В., Червинський В.В. Теорія телетрафіку: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Львів: Магнолія 2006, 2017.

33. Головенко І. Виразальні засоби в інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних радіожанрах // Теле- та радіожурналістика. 2016. Вип. 15. С. 135 – 141.
34. Даценко Л. Українське радіо – державне чи недержавне? // Телевізійна й радіожурналістика. - Збірник науково-методичних праць ЛНУ ім. І.Франка. Випуск 4. Львів, 2002. С. 87-98.
35. Дворянин П. Звукова атмосфера у радіотворчості // Теле- та радіожурналістика. 2009. № 8. С 145 – 150.
36. Лизанчук В. Радіоінтерв'ю: чи це найпростіший жанр? // Теле- та радіожурналістика. 2011. №10. С. 14-30.
37. Мащенко І.Г. Лики і лиця телерадіопростору. К., 2003.
38. Мащенко І.Г. Міфи і реалії телерадіоефіру. К., 2005.
39. Мащенко І.Г. Українське ТБ: штрихи до портрета. К., 1995
40. Нагорняк М. Інформаційне мовлення Національної радіокомпанії України : монографія. К. : Видавництво ЛВК, 2008.
41. Наконечний Ф. Й. Телерадіопростір Рівненщини: від витоків до сьогодення. Рівне, видавець О. Зень, 2017.
42. Пенчук І. Моральна відповідальність журналіста за створення позитивного образу України аудіовізуальними ЗМІ. Пенчук І. Сучасне регіональне радіо: проблеми...// Вісник Запорізького державного університету: Філологічні науки. Зб. наук. ст. / Головний редактор Толок В. О. Запоріжжя, 2002. Вип. 1. С. 107 – 110.
43. Саморегулювання реклами в Європі. Аналіз системного рекламного саморегулювання і кодексу рекламної практики в Європі. Київ: Індустріальний телевізійний комітет, 2005.
44. Соломін Є. О. Телевізійні новини. Луганський досвід: монографія. Ужгород : ФОП Бреза А. Е.. 2015.
45. Соломін Є.О. Луганське інформаційне телемовлення. Регіональна парадигма. Автореферат. Дніпропетровськ, 2014.
46. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет ; пер. з англ. Н.Сгоровець. К. : «Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2008.
47. Телерадіожурналістика: стандарти, методи, технології (за матеріалами медіаплатформи «Campus Radio Ukraine / Студент-TV») навчальний посібник / ред.-упоряд., загал. ред.
48. Телерадіоосвіта України: історія однієї кафедри: зб. наук. праць / ред. упоряд. О.Я. Гоян / За заг. ред. В. В. Різуна. Київ: Інститут журналістики; Телерадіоклуб – Веселка, 2015.
49. Халер М. Пошук і збір інформації : навчальний посібник; за загал. ред. В.Ф. Іванова та А. Коль. К. : АУП ; Центр Вільної Преси, 2006.
50. Черемних І.В. Телевізійний маркетинг: навч. посіб. Київ: ВПК “Експрес-полліграф”, 2013.
51. Bell A. The Language of Mass Media. Oxford : Blackwell, 1991.
52. Brody E.W. Communication Tomorrow. N.Y. : Webster, 1990.

Інтернет-ресурси:

1. Детектор медіа <https://detector.media/>
2. Закон України «Про Національну раду України з питань телебачення і
3. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>
4. Закон України «Про інформацію» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
5. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>
6. Медіалаб <https://medialab.online/>
7. Медіакритика www.mediakrytyka.info/drukovani/merezheva-etyka-zhurnalistiv.html
8. Міністерство Юстиції України <http://www.minjust.gov.ua/0/11739>

9. Суспільне мовлення <https://suspilne.media/>
10. Сайт Грайфсальдського університету імені Ернста Моріца Арндта [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.uni-greifswald.de/>
11. Сайт Рурського університету [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ruhr-uni-bochum.de/>
12. Сайт Бранденбурзького технічного університету [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.tu-cottbus.de/projekte/de/campustv/>
13. Сайт Лейпцизького університету [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zv.uni-leipzig.de/>
14. Українська правда <https://www.pravda.com.ua/>
15. Чернікова Л.Ф, Культура і техніка мовлення в телерадіожурналістиці: <https://core.ac.uk/download/pdf/87389433.pdf>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Дедлайни та перекладання	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/.</p> <p>Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перекладання модульних контролів здійснюється згідно з http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/.</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів складання та перекладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
Правила академічної доброчесності	<p>За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення.</p> <p>Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.</p>

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Щосеместрово студенти проходять онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем цього курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Процес опитування регулюється Порядком опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/17224/</p> <p>За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання цієї та інших дисциплін.</p> <p>Результати опитування надсилають студентам.</p>
---	--

Оновлення	<p>З ініціативи викладача зміст цього курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у галузі.</p> <p>У викладанні цієї дисципліни враховано вимоги Закону України «Про вищу освіту», нормативні документи щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти та Стандарт вищої освіти України галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 «Журналістика», затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 № 864.</p> <p>Студенти також можуть долучатися до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачеві.</p>
Навчання осіб з інвалідністю	<p>Документ стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступний за покликанням http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/</p> <p>У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес цього курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.</p> <p>Викладач та здобувачі вищої освіти з цієї освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.</p>

Лектор

Демедюк Н.В., старший викладач кафедри журналістики та українознавства